

Bryssel, 7. joulukuuta 2022
(OR. en)

15379/22

**Toimielinten välinen asia:
2022/0334(NLE)**

**FREMP 252
JAI 1588
COVID-19 182
FRONT 443
MI 885
SAN 633
TRANS 754
IPCR 111
COCON 59
COMIX 600**

ILMOITUS: A-KOHTA

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Neuvosto

Asia: Neuvoston suositus vapaata liikkuvuutta koskevan suosituksen (EU) 2022/107 muuttamisesta
– Hyväksyminen

1. Komissio esitti 14. lokakuuta 2022 ehdotuksen neuvoston suositukseksi koordinoidusta lähestymistavasta turvallisen vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi covid-19-pandemian aikana annetun suosituksen (EU) 2022/107 muuttamisesta¹. Komissio esitti 19. lokakuuta 2022 ehdotuksensa pyöreän pöydän IPCR-kokoukselle. Tämän jälkeen valtuuskunnat esittivät kirjallisia huomautuksia.
2. Valtuuskunnat keskustelivat 22. marraskuuta 2022 pidetyssä IPCR-kokouksessa puheenjohtajavaltion ensimmäisestä kompromissitekstistä. Tärkeimmät muutokset olivat yhdenmukaistaminen EU:hun matkustamista koskevan suosituksen kanssa sekä hätäjarrumenettelyn täsmentäminen. Valtuuskunnat toimittivat kompromissitekstistä lisää kirjallisia huomautuksia.
3. Valtuuskunnat kannattivat 1. joulukuuta 2022 puheenjohtajavaltion toista kompromissitekstiä IPCR-kokouksessa edellyttäen, että pysyvien edustajien komitealle toimitettavaan lopulliseen tekstiin sisällytetään kaksi pientä muutosta.

¹ 13625/22.

4. Pysyvien edustajien komitea hyväksyi 7. joulukuuta 2022 ehdotuksen neuvoston suositukseksi koordinoidusta lähestymistavasta turvallisen vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi covid-19-pandemian aikana annetun suosituksen (EU) 2022/107 muuttamisesta, sellaisena kuin se on asiakirjassa 15207/22. Pysyvien edustajien komitea päätti kyseisessä kokouksessa ehdottaa, että neuvosto hyväksyisi jossakin tulevassa istunnossaan neuvoston suositusehdotuksen tekstin, joka on tämän ilmoituksen liitteessä.
 5. Pysyvien edustajien komitea päätti myös pyytää neuvoston suosituksen julkaisemista Euroopan unionin virallisessa lehdessä.
 6. Edellä esitetyn perusteella pysyvien edustajien komitea suosittaa, että neuvosto hyväksyisi tämän ilmoituksen liitteessä olevan neuvoston suosituksen koordinoidusta lähestymistavasta turvallisen vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi covid-19-pandemian aikana annetun neuvoston suosituksen (EU) 2022/107 muuttamisesta.
-

Ehdotus:

NEUVOSTON SUOSITUS

koordinoidusta lähestymistavasta turvallisen vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi covid-19-pandemian aikana annetun suosituksen (EU) 2022/107 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 21 artiklan 2 kohdan, 168 artiklan 6 kohdan ja 292 artiklan ensimmäisen ja toisen virkkeen,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto antoi 25 päivänä tammikuuta 2022 suosituksen (EU) 2022/107 koordinoidusta lähestymistavasta turvallisen vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi covid-19-pandemian aikana ja suosituksen (EU) 2020/1475 korvaamisesta². Suosituksessa (EU) 2022/107 noudatetaan covid-19-pandemiaan liittyviä vapaan liikkuvuuden rajoituksia koskevaa henkilölähtöistä lähestymistapaa suosittamalla, että henkilöön, jolla on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/953³ perusteella myönnetty voimassa oleva todistus, jäljempänä 'EU:n digitaalinen koronatodistus', ei periaatteessa pitäisi soveltaa lisärajoituksia, kuten testejä tai karanteenia, riippumatta lähtöpaikasta unionissa. Henkilöitä, joilla ei ole voimassa olevaa EU:n digitaalista koronatodistusta, voitaisiin vaatia tekemään testi ennen saapumista tai 24 tunnin kuluessa saapumisesta. Suosituksella (EU) 2022/107 mukautettiin myös neuvoston suosituksella (EU) 2020/1475⁴ perustetun ja Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen viikoittain julkaiseman, alueellisen tason epidemiologista tilannetta koko unionissa kuvaavan liikennevalokartan päivitysmenetelmiä.

² Neuvoston suositus (EU) 2022/107, annettu 25 päivänä tammikuuta 2022, koordinoidusta lähestymistavasta turvallisen vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi covid-19-pandemian aikana ja suosituksen (EU) 2020/1475 korvaamisesta (EUVL L 18, 27.1.2022, s. 110).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/953, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2021, kehyksestä covid-19-tautiin liittyvien yhteentoimivien rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevien todistusten (EU:n digitaalinen koronatodistus) myöntämiseksi, todentamiseksi ja hyväksymiseksi helpottamaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta covid-19-pandemian aikana (EUVL L 211, 15.6.2021, s. 1).

⁴ Neuvoston suositus (EU) 2020/1475, annettu 13 päivänä lokakuuta 2020, koordinoidusta lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen covid-19-pandemian johdosta (EUVL L 337, 14.10.2020, s. 3).

- (2) Kun komissio hyväksyi 25 päivänä marraskuuta 2021 ehdotuksen⁵, josta tuli neuvoston suositus (EU) 2022/107, epidemiologinen covid-19-tilanne poikkesi merkittävästi nykyisestä. Tuolloin huolta aiheuttava deltamuunnos oli unionissa edelleen vallitseva. Yli kymmenen kuukautta myöhemmin erittäin tarttuvasta omikronmuunnoksesta eri alamuunnoksineen on tullut vallitseva muunnos unionissa.
- (3) Omikron on vähemmän vakava kuin aiemmin havaittu deltamuunnos, minkä voidaan ainakin osittain katsoa johtuvan rokottamisen ja aiemman tartunnan suojaavasta vaikutuksesta⁶. Tämän seurauksena ja yhdistettynä rokottamisen ja aiempien tartuntojen ansiosta kohentuneeseen suojatasoon terveydenhuoltojärjestelmiin kohdistuva paine pysyy tällä hetkellä hallittavissa, myös hetkellisten infektiokuippujen, kuten kesällä 2022 havaitun omikron BA.4- ja BA.5-alamuunnosten aiheuttaman aallon, aikana.
- (4) Covid-19-pandemian johdosta käyttöön otettavat vapaan liikkuvuuden rajoitukset eivät saa ylittää sitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä kansanterveyden turvaamiseksi. Kuten suosituksen (EU) 2022/107 1 ja 2 kohdassa todetaan, tällaiset rajoitukset olisi tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti poistettava heti, kun epidemiologinen tilanne sen sallii. Elokuuhun 2022 mennessä kaikki jäsenvaltiot olivat poistaneet kaikki toimenpiteet, jotka vaikuttavat henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen unionissa, myös vaatimuksen, että matkustajilla on oltava EU:n digitaalinen koronatodistus.
- (5) Sen vuoksi suosituksessa (EU) 2022/107 esitettyä lähestymistapaa olisi mukautettava. Suositusta olisi muutettava siten, että jäsenvaltioiden ei periaatteessa pitäisi asettaa mitään pandemiaan liittyviä rajoituksia henkilöiden vapaalle liikkuvuudelle kansanterveydellisten syiden perusteella. Kesän 2022 aalto on esimerkki siitä, miten viruksen voimakas leviäminen uuden huolta aiheuttavan muunnoksen ilmaannuttua ei välttämättä aiheuta merkittäviä paineita kansallisille terveydenhuoltojärjestelmille. Tämä osoittaa varovaisen lähestymistavan tärkeyden harkittaessa henkilöiden vapaan liikkuvuuden rajoitusten käyttöönottoa tapausten lukumäärän tai uuden muunnoksen ilmaantumisen perusteella.
- (6) Toisaalta maailmanlaajuinen covid-19-pandemia ei ole ohi. Uudet tartunta-aallot, jotka voivat aiheuttaa epidemiologisen tilanteen huononemisen, muun muassa uusien huolta aiheuttavien tai seurantaa edellyttävien muunnosten ilmaantumisen vuoksi, eivät ole mahdottomia. Sen vuoksi on tärkeää jatkaa valmiustoimien koordinoitua koko unionissa. Osana näitä toimia Euroopan parlamentti ja neuvosto jatkoivat 29 päivänä kesäkuuta 2022 EU:n digitaalista koronatodistusta koskevan asetuksen (EU) 2021/953 soveltamisaikaa 30 päivään kesäkuuta 2023.
- (7) EU:n digitaalista koronatodistusta koskevan kehyksen voimassaolon jatkamisella varmistetaan, että unionin kansalaiset voivat edelleen hyötyä yhteentoimivista ja vastavuoroisesti hyväksytyistä covid-19-rokotus-, testaus- ja parantumistodistuksista tilanteissa, joissa jäsenvaltiot saattavat pitää välttämättömänä ottaa väliaikaisesti uudelleen käyttöön tiettyjä vapaan liikkuvuuden rajoituksia kansanterveyssyistä. Samalla on tärkeää korostaa, että asetus (EU) 2021/953 ei millään tavoin velvoita jäsenvaltioita vaatimaan vapaan liikkuvuuden yhteydessä näyttöä rokotuksesta, testauksesta tai parantumisesta.

⁵ Ehdotus neuvoston suositukseksi koordinoitusta lähestymistavasta turvallisen vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi covid-19-pandemian aikana ja suosituksen (EU) 2020/1475 korvaamisesta (COM(2021) 749 final).

⁶ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/latest-evidence/clinical>

- (8) Jos jäsenvaltio katsoo epidemiologisen tilanteen vakavan huononemisen vuoksi, että vapaan liikkuvuuden rajoitukset ovat kuitenkin kansanterveyden turvaamiseksi välttämättömiä ja oikeasuhteisia, rajoitukset olisi rajoitettava siihen, että matkustajilla on oltava voimassa oleva EU:n digitaalinen koronatodistus. Tällaisissa tilanteissa ei pitäisi edellyttää karanteenia, omaehtoista eristäytymistä tai lisätästä unionissa matkustavilta henkilöiltä, joilla on voimassa oleva EU:n digitaalinen koronatodistus. Jotta voitaisiin määrittää, voidaanko tilannetta luonnehtia epidemiologisen tilanteen vakavaksi huononemiseksi, jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon covid-19-taudin aiheuttama rasite terveydenhuoltojärjestelmälleen ja etenkin sairaala- ja tehohoitopotilaiden lukumäärä, liikkeellä olevien SARS-CoV-2-muunnosten vakavuus sekä Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen toimittamat tiedot epidemiologisen tilanteen kehittymisestä. Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskus julkaisee tähän liittyviä tietoja epidemiologisen tilanteen kehityksestä.
- (9) Jäsenvaltioiden olisi myös arvioitava, onko todennäköistä, että rajoituksilla on myönteinen vaikutus epidemiologiseen tilanteeseen, kuten merkittävä kansalliseen terveydenhuoltojärjestelmään kohdistuvan rasitteen väheneminen, kun otetaan huomioon, että kotimaiset tekijät vaikuttavat epidemiologiseen tilanteeseen yleensä voimakkaammin kuin rajatylittävä matkustaminen. Tällaisissa tilanteissa kotimaiset hillitsemistoimenpiteet, kuten kasvomaskin käyttö, ilmanvaihto ja lähikontaktien välttäminen, pikemminkin kuin matkustusrajoitukset, saattavat hidastaa tehokkaasti covid-19:n leviämistä, jos ne toteutetaan varhaisessa vaiheessa ja kattavasti ja yhteisö noudattaa niitä riittävästi⁷.
- (10) Henkilöiltä mahdollisesti vaadittavan EU:n digitaalisen koronatodistuksen osalta olisi suosituksessa (EU) 2022/107 otettava huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2022/1034⁸ asetukseen (EU) 2021/953 tehdyt muutokset. Ensinnäkin olisi mainittava, että muut jäsenvaltiot voivat hyväksyä covid-19-rokotteiden klinisiin tutkimuksiin osallistuneille henkilöille myönnetty EU:n digitaaliset koronatodistukset vapaata liikkuvuutta koskevien rajoitusten poistamiseksi. Jotta helpotettaisiin niiden unionin kansalaisten vapaata liikkuvuutta, jotka ovat saaneet jonkin WHO:n hätätilannekäyttöön hyväksymän covid-19-rokotteiden, jäsenvaltioille suositellaan myös, että ne hyväksyvät näistä rokotuksista annetut EU:n digitaaliset koronatodistukset. Lisäksi testaus- ja parantumistodistuksia voidaan nyt antaa laboratoriossa tehtävien antigeenimääritysten perusteella.

⁷ Ks. myös komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”COVID-19 – EU:n valmius- ja reagointitoimien ylläpitäminen: Katse eteenpäin” (COM(2022) 190 final).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/1034, annettu 29 päivänä kesäkuuta 2022, kehyksestä covid-19-tautiin liittyvien yhteentoimivien rokotusta, testauksia ja taudista parantumista koskevien todistusten (EU:n digitaalinen koronatodistus) myöntämiseksi, todentamiseksi ja hyväksymiseksi helpottamaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta covid-19-pandemian aikana annetun asetuksen (EU) 2021/953 muuttamisesta (EUVL L 173, 30.6.2022, s. 37).

- (11) Tietyt matkustajaryhmät olisi vapautettava mahdollisesta EU:n digitaalisen koronatodistuksen vaatimuksesta heidän erityistilanteensa tai välttämättömän tehtävänsä vuoksi, kun he täyttävät tätä välttämättömyyden tehtävää. Nykyisen turvallisuustilanteen vuoksi on tärkeää, että luetteloon sisällytetään nimenomaisesti diplomaatit, kansainvälisten järjestöjen henkilöstö, kansainvälisten järjestöjen kutsumat henkilöt, sotilashenkilöstö, humanitaarisen avun työntekijät ja pelastuspalveluhenkilöstö. Luetteloon olisi sisällytettävä myös neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382⁹ 2 artiklan soveltamisalaan kuuluvat henkilöt, ja sen olisi oltava yhdenmukainen neuvoston suosituksen (EU) 2022/XXXX¹⁰ kanssa. Tämä ei kuitenkaan saisi estää jäsenvaltioita tarjoamasta rokotuksia ja testejä näille henkilöryhmille.
- (12) Jotta uusiin SARS-CoV-2-muunnoksiin voitaisiin reagoida nopeasti, olisi säilytettävä hätäjarru eli mahdollisuus toteuttaa muita toimenpiteitä EU:n digitaalisen koronatodistuksen lisäksi. Hätäjarrumenettelyä voitaisiin käyttää uuden huolta aiheuttavan tai seurantaa edellyttävän SARS-CoV-2-muunnoksen ilmaantuessa, jotta voitaisiin hidastaa sen leviämistä matkustusrajoitusten avulla, saada aikaa sairaalakapasiteetin lisäämiseen ja käynnistää rokotteiden kehitystyö. Hätäjarrumenettelyä voitaisiin käyttää myös tilanteissa, joissa epidemiologinen tilanne huononee nopeasti ja vakavasti tavalla, joka viittaa uuden huolta aiheuttavan tai seurantaa edellyttävän SARS-CoV-2-muunnoksen ilmaantumiseen.
- (13) Jos jäsenvaltio alkaa vaatia voimassa olevan EU:n digitaalisen koronatodistuksen esittämistä tai toteuttaa lisätoimenpiteitä hätäjarrumenettelyn mukaisesti, sen olisi viipymättä ilmoitettava asiasta komissiolle ja muille jäsenvaltioille EU:n poliittisen kriisitoiminnan integroitujen järjestelyjen (IPCR) verkoston kautta ja annettava tietoa näiden matkustusrajoitusten syistä, odotetuista vaikutuksista, voimaantulosta ja kestosta. Sen olisi annettava tietoa myös siitä, miten näiden matkustusrajoitusten käyttöönotto on tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaista esimerkiksi kyseisen jäsenvaltion maantieteellisen sijainnin tai sen kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän erityisten haavoittuvuustekijöiden vuoksi. Näin myös varmistettaisiin johdonmukaisuus kolmansista maista matkustamista koskevien sääntöjen kanssa. Tehokkaan koordinoinnin varmistamiseksi unionin tasolla IPCR-verkoston olisi kokoonnuttava pikaisesti tarkastelemaan tilannetta uudelleen, jos jäsenvaltio käynnistää hätäjarrumenettelyn.
- (14) Jotta huolta aiheuttavien tai seurantaa edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten ilmaantumisesta ja leviämisestä saataisiin ajoissa merkityksellistä ja edustavaa tietoa, jäsenvaltioiden olisi arvioitava eri SARS-CoV-2-muunnosten leviämistä yhteisössä valitsemalla edustavat näytteet sekvensointia varten, suoritettava geneettinen karakterisointi ja raportoitava muunnosten kartoituksen tulokset Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen julkaisemien sekvensointiohjeiden mukaisesti¹¹.

⁹ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteutamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1).

¹⁰ Neuvoston suositus (EU) 2022/XXXX unioniin suuntautuvaa matkustamista koskevasta koordinoitusta lähestymistavasta covid-19-pandemian aikana ja neuvoston suosituksen (EU) 2020/912 korvaamisesta (EUVL L XX, Y.Z.2022, s. XX).

¹¹ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/methods-detection-and-characterisation-sars-cov-2-variants-second-update>

- (15) On myös edelleen tärkeää varmistaa, että tiedot kaikista uusista toimenpiteistä ovat julkisesti saatavilla mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Kuten komissio toteaa 2 päivänä syyskuuta 2022 antamassaan tiedonannossa¹², jäsenvaltioiden olisikin tehtävä kaikkensa varmistaakseen, että matkaa harkitsevat saavat riittävästi tietoa mahdollisista matkustusrajoituksista, joita heihin voidaan soveltaa heidän saapuessaan toiseen jäsenvaltioon. Re-Open EU -verkkoalusta on edelleen tärkeä tiedonhakupaikka kaikille unionin alueella matkustaville.
- (16) On aiheellista lakata julkaisemasta liikennevalokarttaa, jota Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus on julkaissut siitä alkaen, kun suositus (EU) 2020/1475 hyväksyttiin lokakuussa 2020. Kartan päivittämismenetelmää on muutettu epidemiologisen kehityksen vuoksi useita kertoja. Sen viimeisimmässä mallissa käytettiin ilmoitettujen tautitapausten 14 vuorokauden määrää painotettuna rokotuskattavuudella, ja se perustui deltamuunnoksesta saatuihin kokemuksiin. Omikronmuunnoksen aiheuttamat suuret tartuntaluvut johtivat kuitenkin siihen, että suuri osa kartasta oli tummanpunaisena, vaikka kaikki jäsenvaltiot olivat poistaneet vapaan liikkuvuuden rajoituksensa. Lisäksi jäsenvaltioiden mukauttaessa testausjärjestelmiään monet alueet olivat tummanharmaita, koska ilmoitetut testausmäärät laskivat suosituksessa (EU) 2022/107 vahvistetun rajan alapuolelle. Kattavien väestöotosten painotus uusissa testausstrategioissa ei muutu lähitulevaisuudessa. Tämän seurauksena liikennevalokartta ei enää kuvaa asianmukaisesti unionin epidemiologista tilannetta. Jäsenvaltioiden ja komission kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus keskeytti jo tilapäisesti kartan julkaisemisen heinäkuussa 2022.
- (17) Tämän vuoksi suosituksesta (EU) 2022/107 olisi poistettava liikennevalokartan lisäksi viittaukset tiettyihin lisätoimenpiteisiin, joita sovelletaan tummanpunaisilta alueilta matkustaviin henkilöihin.
- (18) Matkustajatietolomakkeen (PLF) toimittamisvelvoite EU:n sisäisessä matkustamisessa kontaktien jäljittämistä varten on yksi vapaaseen liikkuvuuteen kohdistuva lisävaatimus. Tällainen vaatimus on näin ollen perusteltu vain, jos se on välttämätön ja oikeasuhteinen. Jäsenvaltiot eivät saisi vaatia lomaketta yksityisillä liikennevälineillä, kuten autoilla, polkupyörillä tai jalan, matkustavilta, koska heidän altistumisensa on väistämättä vähäisempää kuin julkisessa liikenteessä ja he yleensä tietävät, keitä heidän matkakumppaninsa ovat.
- (19) Toisaalta jos jäsenvaltiot haluavat aloittaa rajat ylittävien matkustajien kontaktien jäljittämisen, matkustajatietojen vaihtamiseen on käytettävissä yhteisiä välineitä, kuten EU:n matkustajatietolomake ja varhaisvaroitus- ja reagointijärjestelmän selektiivinen tietojenvaihtomoduli, joiden avulla voidaan parantaa valmiuksia kontaktien jäljittämiseen ja vähentää samalla matkustajille ja liikenteenharjoittajille aiheutuvaa taakkaa. Jotta matkustajatietolomakkeita ei tarvittaisi, jäsenvaltiot voisivat mahdollisuuksien mukaan harkita olemassa olevien matkustajatietojen käyttöä kontaktien jäljittämiseen kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja tietosuojasääntöjä noudattaen.

¹² Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”EU:n toimet covid-19-pandemiaan vastaamiseksi: valmistautuminen syksyyn ja talveen 2023” (COM(2022) 452 final).

- (20) Komission olisi Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen tuella jatkettava suosituksen (EU) 2022/107 säännöllistä uudelleentarkastelua ja toimitettava havaintonsa neuvoston tarkasteltavaksi sekä niiden ohessa tarvittaessa ehdotus suosituksen muuttamisesta,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

Muutetaan suositus (EU) 2022/107 seuraavasti:

- 1) Korvataan 10 kohdan jälkeen otsikko ”Koordinoitu kehys turvallisen vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi covid19-pandemian aikana” seuraavasti:
”Koordinoitu kehys vapaalle liikkuvuudelle covid-19-pandemian aikana”.
- 2) Korvataan 11 kohta seuraavasti:
”11. Jäsenvaltioiden ei pitäisi asettaa pandemiaan liittyviä rajoituksia henkilöiden oikeudelle vapaaseen liikkuvuuteen kansanterveydellisistä syistä lukuun ottamatta 11 a ja 22 kohdassa tarkoitettuja tilanteita.”
- 3) Lisätään 11 a, 11 b ja 11 c kohta seuraavasti:
”11 a. Jäsenvaltion olisi otettava käyttöön pandemiaan liittyviä rajoituksia henkilöiden oikeudelle vapaaseen liikkuvuuteen kansanterveydellisistä syistä ainoastaan 1–10 kohdassa esitettyjen yleisten periaatteiden mukaisesti epidemiologisen tilanteen huonontuessa vakavasti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 22 kohdassa vahvistetun hätäjarrumenettelyn soveltamista.

Jotta ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa voitaisiin määrittää, voidaanko tilanteen luonnehtia huonontuneen vakavasti, jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon erityisesti covid-19-taudin aiheuttama rasite terveydenhuoltojärjestelmälleen ja etenkin sairaala- ja tehohoitopotilaiden lukumäärä, liikkeellä olevien SARS-CoV-2-muunnosten vakavuus sekä Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen toimittamat tiedot epidemiologisen tilanteen kehittymisestä.

Ennen tällaisten rajoitusten käyttöönottoa asianomaisen jäsenvaltion olisi arvioitava, onko todennäköistä, että niillä saavutetaan myönteinen vaikutus epidemiologiseen tilanteeseen, mukaan lukien kansalliseen terveydenhuoltojärjestelmään kohdistuvan rasituksen merkittävä väheneminen.

11 b. Jos jäsenvaltio asettaa rajoituksia 11 a kohdan nojalla, matkustajilta olisi edellytettävä ainoastaan, että heillä on asetuksen (EU) 2021/953 mukaisesti annettu voimassa oleva EU:n digitaalinen koronatodistus, joka täyttää 12 kohdan edellytykset.

Tässä yhteydessä olisi sovellettava seuraavia poikkeuksia:
 - a) 16 kohdassa esitetyt poikkeukset vaatimuksesta, jonka mukaan henkilöillä on oltava voimassa oleva EU:n digitaalinen koronatodistus;
 - b) lisätoimenpiteet, jotka on otettu käyttöön 22 kohdassa tarkoitettulla hätäjarrumenettelyllä uusien huolta aiheuttavien tai seurantaa edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten leviämisen hidastamiseksi.

11 c. Jos jäsenvaltio asettaa rajoituksia 11 a kohdan nojalla, sen olisi viipymättä ilmoitettava asiasta komissiolle ja muille jäsenvaltioille EU:n poliittisen kriisitoiminnan integroitujen järjestelyjen (IPCR) verkoston kautta. Jäsenvaltion olisi toimitettava ilmoituksessaan seuraavat tiedot:

- a) rajoituksen syyt, mukaan lukien sen tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisuus;
- b) arvio rajoituksen odotettavissa olevasta vaikutuksesta epidemiologiseen tilanteeseen;
- c) rajoituksen voimaantulo, tarvittaessa uudelleentarkastelun päivämäärä ja rajoituksen suunniteltu kesto.

Lisäksi tällaisista rajoituksista olisi keskusteltava IPCR-verkostossa muun muassa sen varmistamiseksi, että ne ovat yhdenmukaisia suosituksen (EU) 2022/XXXX kanssa.”

4) Korvataan 12 kohta seuraavasti:

”12. Seuraavat EU:n digitaaliset koronatodistukset olisi hyväksyttävä, jos niiden aitous, voimassaolo ja eheys voidaan todentaa:

- a) todistukset, jotka on annettu asetuksen (EU) 2021/953 mukaisesti kyseisen asetuksen 5 artiklan 5 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettusta covid-19-rokotteesta tai WHO:n hätätilannekäyttöön hyväksymästä covid-19-rokotteesta ja jotka osoittavat, että haltija on

- saanut täyden perusrokotussarjan, jonka viimeisestä annoksesta on kulunut vähintään 14 päivää; tai

- saanut yhden tai useamman lisäannoksen perusrokotussarjan jälkeen;

edellyttäen, että asetuksessa (EU) 2021/953 säädetty hyväksyntäaika ei ole vielä päättynyt.

Jäsenvaltiot voisivat myös hyväksyä todistukset, jotka on annettu asetuksen (EU) 2021/953 5 artiklan 5 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuista muista covid-19-rokotteista, tai todistukset, jotka on annettu asetuksen (EU) 2021/953 5 artiklan 5 kohdan neljännen alakohdan nojalla.

Komission olisi arvioitava säännöllisesti uudelleen a alakohdassa esitettyä lähestymistapaa uuden tieteellisen näytön perusteella;

- b) asetuksen (EU) 2021/953 mukaisesti annetut testaustodistukset, joista käy ilmi negatiivinen testitulos, joka on saatu

- enintään 72 tuntia ennen lähtöä, jos kyseessä on nukleiinihappotesti (NAAT-testi); tai

- enintään 24 tuntia ennen lähtöä, jos kyseessä on terveysturvakomitean hyväksymään EU:n yhteiseen covid-19-antigeenitestien luetteloon sisältyvä antigeenitesti¹³.

Jäsenvaltioiden olisi hyväksyttävä molemmat testityypit liikkumisvapauden mukaista matkustamista varten.

Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä varmistamaan, että testaustodistukset annetaan mahdollisimman pian näytteenoton jälkeen;

- c) asetuksen (EU) 2021/953 mukaisesti annetut taudista parantumista koskevat todistukset, mikäli asetuksen mukainen voimassaoloaika ei ole vielä päättynyt.”

5) Korvataan 15 kohta seuraavasti:

”15. Jos jäsenvaltio ottaa käyttöön vaatimuksen, jonka mukaan henkilöllä on oltava voimassa oleva EU:n digitaalinen koronatodistus, niiltä henkilöiltä, joilla ei sitä ole, voitaisiin edellyttää NAAT-testi tai EU:n yhteisessä covid-19-antigeenitestien luettelossa mainittu antigeenitesti ennen maahan saapumista tai viimeistään 24 tuntia sen jälkeen. Tätä ei sovelleta henkilöihin, joilta 16 kohtaa noudattaen ei vaadita EU:n digitaalista koronatodistusta.”

6) Korvataan 16 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) matkustajat, joilla on välttämätön tehtävä tai tarve, kun he täyttävät tätä välttämätöntä tehtävää tai tarvetta:

- kuljetusalan työntekijät tai kuljetuspalveluntarjoajat, mukaan lukien sellaisten tavarankuljetusajoneuvojen kuljettajat ja miehistön jäsenet, jotka kuljettavat alueella käytettäviä tavaroita tai vain kulkevat alueen kautta;
- terveydenhuollon ammattilaiset, terveysalan tutkijat ja vanhustenhoidon ammattilaiset;
- matkustajat, jotka matkustavat pakottavista lääketieteellisistä tai perhesyistä;
- diplomaatit, kansainvälisten järjestöjen henkilöstön jäsenet, kansainvälisten järjestöjen kutsumat henkilöt, sotilashenkilöt, humanitaarisen avun työntekijät, pelastuspalvelutyöntekijät ja neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382¹⁴ 2 artiklan soveltamisalaan kuuluvat henkilöt;
- kauttakulkumatkustajat;
- merenkulkijat;
- kriittisten tai muuten välttämättömien infrastruktuurien parissa työskentelevät henkilöt.”

¹³ Saatavilla sivustolla https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/public-health/high-quality-covid-19-testing_en

¹⁴ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1).

7) Poistetaan 16 kohdan jälkeen otsikko ”EU:n liikennevalokartta ja siihen perustuvat poikkeukset ja lisätoimenpiteet”.

8) Poistetaan 17, 18 ja 19 kohta.

9) Korvataan 20 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden tukemiseksi Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskuksen olisi edelleen julkaistava tietoja huolta aiheuttavista tai seurantaa edellyttävistä SARS-CoV-2-muunnoksista.”

10) Korvataan 21, 22 ja 23 kohta seuraavasti:

”21. Jäsenvaltioiden olisi arvioitava eri SARS-CoV-2-muunnosten leviämistä yhteisössä valitsemalla edustavat näytteet sekvensointia varten, suoritettava geneettinen karakterisointi ja raportoitava muunnosten kartoituksen tulokset Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskuksen julkaisemien sekvensointiohjeiden mukaisesti.

22. Jos jäsenvaltio vaatii uuden huolta aiheuttavan tai seurantaa edellyttävän SARS-CoV-2-muunnoksen ilmaantumisen vuoksi matkustajia, mukaan lukien EU:n digitaalisen koronatodistuksen haltijoita, jotka ovat saapuneet sen alueelle, jäämään karanteeniin tai eristäytymään omaehtoisesti tai käymään testissä SARS-CoV-2-tartunnan varalta tai jos se asettaa tällaisten todistusten haltijoille muita rajoituksia, sen olisi ilmoitettava asiasta nopeasti IPCR-verkoston kautta komissiolle ja muille jäsenvaltioille sekä annettava tämän suosituksen 11 c kohdassa ja asetuksen (EU) 2021/953 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot. Nämä tiedot olisi mahdollisuuksien mukaan annettava 48 tuntia ennen tällaisten uusien rajoitusten käyttöönottoa. Tällaiset toimenpiteet olisi mahdollisuuksien mukaan rajoitettava aluetasolle. Jäsenvaltioiden olisi asetettava testaus etusijalle muihin toimenpiteisiin nähden.

Tätä olisi sovellettava myös tilanteissa, joissa epidemiologinen tilanne huononee nopeasti ja vakavasti tavalla, joka viittaa uuden huolta aiheuttavan tai seurantaa edellyttävän SARS-CoV-2-muunnoksen ilmaantumiseen.

23. Jos jäsenvaltio käynnistää hätäjarrun ja vaatii sen seurauksena kuljetusalan työntekijöiltä ja kuljetuspalveluntarjoajilta covid-19-infektion havaitsemiseksi tehtävää testiä, olisi käytettävä pika-antigeenitestejä eikä saisi vaatia karanteenia, jotta kuljetuksille ei aiheutuisi häiriöitä. Jos kuljetuksissa tai toimitusketjuissa aiheutuu häiriöitä, jäsenvaltioiden olisi välittömästi poistettava tai kumottava tällaiset järjestelmälliset testausvaatimukset, jotta voidaan turvata vihreiden kaistojen toiminta. Myöskään muilta 16 kohdan a ja b alakohdan soveltamisalaan kuuluvilta matkustajilta ei pitäisi edellyttää karanteenia tai omaehtoista eristäytymistä.”

11) Korvataan 24 kohta seuraavasti:

”Jos jäsenvaltio harkitsee hätäjarrun käynnistämistä uuden huolta aiheuttavan tai seurantaa edellyttävän SARS-CoV-2-muunnoksen ilmaantumisen vuoksi, IPCR-verkosto olisi kutsuttava koolle seuraavien 48 tunnin kuluessa keskustelemaan tarpeesta toteuttaa koordinoituja toimenpiteitä koko EU:ssa uuden muunnoksen leviämisen hidastamiseksi tiiviissä yhteistyössä komission kanssa ja Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskuksen tuella. Asianomaisen jäsenvaltion olisi tällaisessa koordinoitukokouksessa esitettävä syyt, joiden vuoksi se harkitsee hätäjarrun käynnistämistä. Jäsenvaltioiden olisi tarvittaessa toteutettava keskusteluissa käsitellyt toimenpiteet koordinoitusti.

Komissio voi Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen suorittaman muunnoksia koskevan uuden näytön säännöllisen arvioinnin, terveysturvakomiteassa kansanterveydestä käytyjen asiaankuuluvien keskustelujen ja SARS-CoV-2-muunnoksia käsittelevän eurooppalaisen asiantuntijaryhmän tekemän analyysin perusteella ehdottaa myös, että neuvosto keskustelee uudesta huolta aiheuttavasta tai seuranta edellyttävästä SARS-CoV-2-muunnoksesta.”

12) Korvataan 27 kohta seuraavasti:

”27. Jos jäsenvaltiot vaativat 11 a tai 22 kohdan yhteydessä henkilöitä, jotka matkustavat niiden alueelle joukkoliikennevälineillä, joissa on ennalta määrätty istumapaikka tai hytti, toimittamaan matkustajatietolomakkeen (PLF) tietosuojavaatimusten mukaisesti kontaktien jäljittämistä varten, niitä kannustetaan käyttämään EU Healthy Gateways -hankkeen¹⁵ puitteissa kehitettyä EU:n matkustajatietolomaketta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1082/2013/EU¹⁶ 8 artiklalla perustetun varhaisvaroitus- ja reagointijärjestelmän selektiivistä tietojenvaihtotoimintaa, mukaan lukien kaikki asiaankuuluvat jäsennellyt tiedot rajat ylittävien kontaktien jäljittämistä varten. Jäsenvaltioiden ei pitäisi vaatia PLF-lomakkeen toimittamista matkustettaessa yksityisellä kulkuneuvolla. Mikäli se on kansallisen lainsäädännön nojalla ja tietosuojasääntöjä noudattaen mahdollista, jäsenvaltiot voisivat myös harkita olemassa olevien matkustajatietojen käyttöä kontaktien jäljittämiseen.”

13) Korvataan 29 ja 30 kohta seuraavasti:

”29. Asetuksen (EU) 2021/953 11 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden olisi annettava asianomaisille sidosryhmille ja suurelle yleisölle ajoissa selkeää ja kattavaa tietoa vapaan liikkuvuutta koskevaan oikeuteen vaikuttavista toimenpiteistä ja niihin mahdollisesti liittyvistä vaatimuksista, kuten tarpeesta toimittaa PLF-lomake. Tämä koskee myös tietoa siitä, että tällaiset vaatimukset on poistettu tai että niitä ei ole. Tiedot olisi julkaistava myös koneellisesti luettavassa muodossa.

30. Jäsenvaltioiden olisi päivitettävä näitä tietoja säännöllisesti, ja ne olisi asetettava ajoissa saataville Re-Open EU -verkkoalustalla. Jäsenvaltioiden olisi toimitettava Re-open EU -alustalla myös tietoa mahdollisesta EU:n digitaalisten koronatodistusten kotimaisesta käytöstä.

Tiedot uusista toimenpiteistä olisi julkaistava mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja pääsääntöisesti vähintään 24 tuntia ennen niiden voimaantuloa ottaen huomioon, että epidemiologisissa hätätilanteissa tarvitaan jonkin verran joustoa.”

14) Kumotaan liite.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

¹⁵ <https://www.euplf.eu/fi/home/index.html>

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1082/2013/EU, annettu 22 päivänä lokakuuta 2013, valtioiden rajat ylittävistä vakavista terveysuhkista ja päätöksen N:o 2119/98/EY kumoamisesta (EUVL L 293, 5.11.2013, s. 1).